

De Wet op de Defensiegereedheid is onaanvaardbaar en wel hierom:

De voorgestelde Wet op de Defensiegereedheid (WODG) werpt ernstige vragen op over de richting die de Nederlandse overheid inslaat in haar streven naar meer militaire slagkracht. Natuurlijk erkennen we het belang van nationale veiligheid, maar dit wetsvoorstel gaat ten koste van andere fundamentele waarden. De balans is zoek, en de manier waarop dit juridisch is vormgegeven verdient forse kritiek.

1. Democratische controle wordt omzeild

De WODG creëert een uitzonderingspositie voor het Ministerie van Defensie, waarin besluiten over ruimtelijke inrichting en militaire infrastructuur genomen kunnen worden buiten de gebruikelijke democratische en juridische procedures om. Lokale overheden, maatschappelijke organisaties en burgers verliezen hun zeggenschap. Dit is niet te rijmen met transparant en participatief bestuur.

2. Permanente bevoegdheden voor tijdelijke omstandigheden

Wat onder normale omstandigheden via zorgvuldige wet- en regelgeving wordt geregeld, wil men met deze wet verankeren in een speciaal defensieregime. Wat ooit bedoeld was als crisismaatregel dreigt hiermee permanent beleid te worden. Een democratische rechtsstaat mag dergelijke uitzonderingswetgeving nooit als standaard instrument hanteren.

3. Natuur en leefomgeving raken structureel in de verdrinking

Met de WODG worden militaire belangen prioritair gesteld boven ecologische waarden en de leefkwaliteit van burgers. Dat kan betekenen dat kwetsbare natuurgebieden, stiltegebieden en woonomgevingen zonder volwaardige belangenafweging worden aangetast. Dit staat haaks op andere beleidsdoelstellingen, zoals biodiversiteitsbehoud, klimaatadaptatie en gezonde leefomgevingen.

4. Onduidelijke reikwijdte en te ruime definities

De tekst van de wet is vaag en laat veel ruimte voor interpretatie. Begrippen als “defensiegereedheid” worden niet helder afgebakend, en het is onduidelijk welke situaties precies aanleiding geven tot inzet van de nieuwe bevoegdheden. Dat maakt de wet niet alleen juridisch kwetsbaar, maar ook bestuurlijk onvoorspelbaar en risicovol.

5. Er zijn al voldoende mogelijkheden binnen bestaande wetgeving

De noodzaak voor deze wet is onvoldoende aangetoond. Binnen de huidige wet- en regelgeving bestaan al diverse instrumenten waarmee Defensie kan anticiperen op veranderende geopolitieke omstandigheden. In plaats van nieuwe wetgeving zou het beter zijn om die bestaande mogelijkheden effectiever te benutten en te stroomlijnen.

Slotopmerking:

Deze wet biedt geen duurzame of zorgvuldige oplossing. Ze bevordert geen draagvlak, maar werkt eerder polarisatie en wantrouwen in de hand. Door cruciale waarborgen te schrappen ondermijnt de WODG het vertrouwen in de overheid. Voor echte veiligheid is samenwerking nodig – geen machtsconcentratie.